

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РАЙОНОМ У МІСТІ

Калиновський Богдан Валерійович, завідувач кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент.

Удосконалення управління районом міста на демократичних засадах є дуже актуальною проблемою для сучасного розвитку України, яка успадкувала тоталітарну модель взаємовідносин управління міської влади та влади районів в містах. Досвід розбудови держави свідчить, що нова модель організації управління приживається на вітчизняному ґрунті значно повільніше і важче, ніж це видавалося у романтичних сподіваннях перших років незалежності.

Компетенція територіальних громад, органів та посадових осіб місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення в Україні щодо організації управління районом міста визначена в Конституції України, Законах України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про столицю України – місто-герой Київ”, “Про органи самоорганізації населення” та інших нормативних актах. Представляється можливим визначити компетенцію за наступними напрямками: в сфері соціально-економічного розвитку; в галузі бюджету, фінансів і цін; в галузі управління комунальною власністю; в галузі житлового комунального господарства; в сфері освіти, охорони здоров’я, культури, фізкультури та спорту; у сфері соціального захисту та підтримки органів самоорганізації населення.

Конституційний статус міста Києва визначив особливу модель управління, що заснована на поєднанні місцевого самоврядування та прямого державного управління. До адміністративно-територіальної реформи в Києві налічувалось 14 районів: Ватутінський, Дарницький, Дніпровський, Жовтневий, Залізничний, Ленінградський, Мінський, Московський, Печерський, Подольський, Радянський, Старокиївський, Харківський, Шевченківський.

Однак, на виконання рішення Київської міської ради від 30 січня 2001 року №162/1139 “Про адміністративно-територіальний устрій м. Києва”, на підставі ч. 5 ст. 140 Конституції України, п. 41 ч. 1 ст. 26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, ст. 9, п. 1, ст. 11 Закону України “Про столицю України – місто-герой Київ” відповідно до Указу Президента України від 10 листопада 1998 року “Про першочергові заходи з проведення в Україні адміністративної реформи” Київська міська рада вирішила затвердити межі нових адміністративних районів м. Києва, їх 10, а саме: Дарницький, Дніпровський, Солом’янський, Святошинський, Оболонський, Голосіївський, Печерський, Подільський, Деснянський, Шевченківський.

Відсутність нових сучасних методів управління призводить до ситуації невизначеності в наших містах, коли необхідно діяти, покладаючись, в основному на власні сили і внутрішні ресурси. Однак цей момент сприяв розвитку самодіяльних ініціатив під час виходу з соціально-економічної кризи. У цьому випадку на особливу увагу заслуговує позитивний досвід управління в українських містах, як з районним поділом так і без такого.

Цікавим полягає досвід окремих територіальних громад, зокрема Києва, щодо праці з різними прошарками жителів міста і професійними групами. Ресурси влади і ресурси бізнесу, що поєдналися, спільно вирішували міські проблеми. В результаті місцева влада отримала можливість розвинути соціальну сферу, а підприємницьке середовище здобуло додаткових умов для формування інфраструктури малого і середнього бізнесу.

Підвищену увагу управлінському апарату району в місті слід приділяти зовнішній діяльності, яка містить в собі різні зв’язки і відносини з іншими містами не лише України, але й зарубіжжя. Принцип відкритості адміністративно-територіальних меж для нових виробництв і

технологій дозволить накопичувати ресурс для реалізації міської стратегії і розширити ринковий простір.

Виходячи з вищезазначеного, слід наголосити, що необхідність управлінських реформувань в муніципальних утвореннях викликана існуючими диспропорціями між залишками минулої тоталітарної і сучасної демократичної управлінських систем, неузгодженістю їх з новим соціально-політичним курсом національного державотворення та не конструктивністю щодо переходу на шлях ринкової економіки. Принципова, виважена і цілеспрямована державна кадрова політика є одним із найважливіших шляхів удосконалення управління. Головним завданням якої є подолання непрофесіоналізму і безвідповідальності чиновників, а також покликана викоринити їх бюрократично-корумповане ставлення до задоволення законних прав та потреб людей, докорінно покращити діяльність органів державної влади. На нашу думку процес реформування повинен досягти формування сучасної державної та самоврядної кадрової політики – українській по своїй суті, прогресивно-реформаторської по своєму характеру, демократично-правової по своїй професійно-функціональній орієнтації і високодуховної з точки зору морально-етичних принципів.

Найбільш прийнятним варіантом вирішення згаданих проблем для територіальної громади було б те, коли такими людьми стали депутати міської ради, покликані відображати інтереси громади. Міська рада в цьому випадку сама повинна мати високий інноваційний потенціал, бути готовою до змін і нововведень, працювати в напрямку вироблення чіткого стратегічного плану розвитку районів міста, бачення його майбутнього; вивчати і усвідомлювати сильні та слабкі особливості громади, сприяти розвитку духу громади, почуття “ми –спільність” і “корпоративної культури” міста.

На сьогоднішній день, в багатьох державах світу розв’язання проблеми формування належної матеріальної основи місцевого самоврядування вбачають не в укрупненні громад, а в розвитку співробітництва між окремими громадами, так званий “кооперативний підхід”. Таке співробітництво звичайно здійснюється шляхом укладення контрактних угод щодо надання послуг та спільної діяльності в певних галузях між різними органами і рівнями місцевої влади.